

Kommersiya yönümlü Maliyyə İnstitutları vasitəsilə Ətraf Mühitin Maliyyələşdirilməsi

Nəticələrin nəzərdən keçirilməsi

Matthew Savage

Direktor

Oxford Consulting Partners

Beynəlxalq Maliyyə İnstitutları (BMİ) Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT) çərçivəsində ətraf mühitin maliyyələşdirilməsini dəstəkləyib

- BMİ-nin ekoloji cəhətdən təmiz hesab olunan enerji sahəsində kapital qoyuluşlarına kredit dəstəyi
  - 2005-ci ildən etibarən yerli maliyyə institutları üçün enerji səmərəliliyi / təmiz enerji üzrə kredit xəttləri
  - Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB), Beynəlxalq Maliyyə Koorperasiyası (BMK), Avropa İnvestisiya Bankı (AİB), Alman İnkişaf Bankı (AİB), Nodrik Ətraf Mühitin Maliyyə Koorperasiyası (NƏMMK), Avstriya İnkişaf Bankı (AİB), çoxtərəfli (Yaşıl İnkişaf Fondu (YİF), Qlobal İqlim Tərəfdaşlığı Fondu (QİTF), Təmiz Texnologiya Fondu (TTG)
  - Kiçik və Orta Sahibkarlıq / Sənayedə Enerji Səmərəliliyi, yaşayış sahəsi, kiçik miqyaslı bərpa olunan enerji
  - MDB regionunda 2 milyard avro (ŞT üzrə 50 %)
  - MDB üzrə 70-dən çox yerli banklar, (ŞT üzrə 35)
  - Orta kredit xətti 10-20 milyon avro (3-150 milyon avro aralığında)
  - Bir qayda olaraq BMİ-in texniki yardım mexanizmi vasitəsilə dəstəklənib

GREEN FOR GROWTH FUND
SOUTHEAST EUROPE

INVESTING IN ENERGY EFFICIENCY
AND RENEWABLE ENERGY

Əsas maneələr: Tənzimləyici mühit

- Hökumət və tənzimləyici maneələr
  - Mövcud lakin natamam tənzimləyici çərçivələr
  - Karbohidrogen mənşəli yanacaq və enerji qiymətləri arasında çarpaz subsidiyalar
  - Yüksələn lakin hələ də əlverişli olmayan enerji tarifləri
  - Məhdud vergi təşviqləri, zəif monitoring
  - Xüsusi icazələr üzrə aşağı qiymətlərin olduğu zəif karbon bazarları
  - Zəif məcburetmə (ətraf mühit, borcun ödənilməsi)
  - Hüquqi maneələr (məsələn, mənzil təsərrüfat birliyinin statusu)

Əsas maneələr: Təchizat baxımından (Maliyyə İnstitutları)

- Makro səviyyədə
  - Beynəlxalq maliyyə böhranı, regional siyasi qeyri-stabillik
  - Kredit riski, geri qaytarılmayan kreditlərin yüksək səviyyəsi, valyutanın mübadilə kursu ilə bağlı risk
  - Likvidlik, kapital adekvatlığı, uzunmüddətli fondlara çıxış imkanı
  - Aşağı gəlirlilik, xarici borcverənlərin geri çəkilməsi, konsolidasiya, yüksək əlaqəli tərəflərin borclanması
- Maliyyə İnstitutları
  - Yeni kredit məhsulu sahələrindəki risklərin başa düşülməsi
  - Ortaya çıxan ətraf mühit texnologiyaları ilə bağlı məlumatlılığın olmaması
  - Bazar həcminin və imkanlarının məhdudluğu (borcalanlar üçün pul vəsaitlərinin hərəkətinin faydaları daxil olmaqla)
  - Mürəkkəb uyğunluq meyarları, texniki standartlar, hesabatlılıq tələbləri
  - Mənbənin formalaşdırılmasının yüksək xərcləri (heyət, sistem və marketinq)
  - Alternativ xərclər, daha bəsid (və qazanclı) alternativlərə qarşı

Əsas maneələr: Tələb edən tərəf (Son borclular)

- Enerji / resurs xərcləri barədə məlumatsızlıq
- Yaxşı səviyyədə mühəndislik resursları, zəif layihə hazırlığı bacarığı
- Zəif ölçmə sistemləri
- Daxili stimulların və liderliyin çatışmazlığı
- Yüksək kapital xərcləri (sürətli geri ödəmə müddətlərinə baxmayaraq)
- Qeyri real girov tələbləri
- Kapitalın alternativ xərcləri, istehsalın genişləndirilməsi (sənaye) xərclərinə qarşı
- İsitmə sistemləri üzərində nəzarətin olmaması (məsələn, yaşayış sahəsi)
- Vasitəçi problemi (məsələn: mülkiyyətçi, yaşayış yerinin istifadəçisinə qarşı)

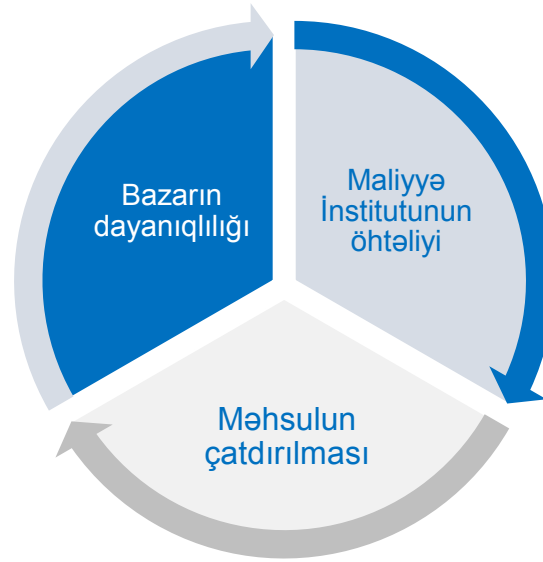

Səmərəlilik krediti nə ilə fərqlənir?

- Eyni
  - Borcalanın kredit tarixçəsinin qiymətləndirilməsi
  - Faiz dərəcəsi (kommersiya)
- Fərqli
  - Uyğunluq (avadanlıq, fəaliyyət siyahısı)
  - Tətbiq (daha çox sənədləşmə işləri)
  - Pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanaraq daxili gəlirlilik dərəcəsinin hesablanması (enerji qənaətinin təsiri)
  - 3-7 illik uzunmüddətli fondlar (BMİ-nin fondları)
  - Potensial texniki yatdım dəstəyi (audit, monitoring)
  - Fərqli BMİ-lərin müxtəlif meyarları vardır (məsələn, kreditin həcmi, borcalanın xarakteristikası)

Əsas uğur amilləri

Maliyyə öhdəliyi

- Uzunmüddətli maliyyə vəsaitinə çıxış
- İmtiyaz
- Texniki məsləhət (boru kəməri)
- Təlim və biznes dəstəyi
- Resurs və hesabat verməyi minimuma endirmək

Məhsulun tətbiqi

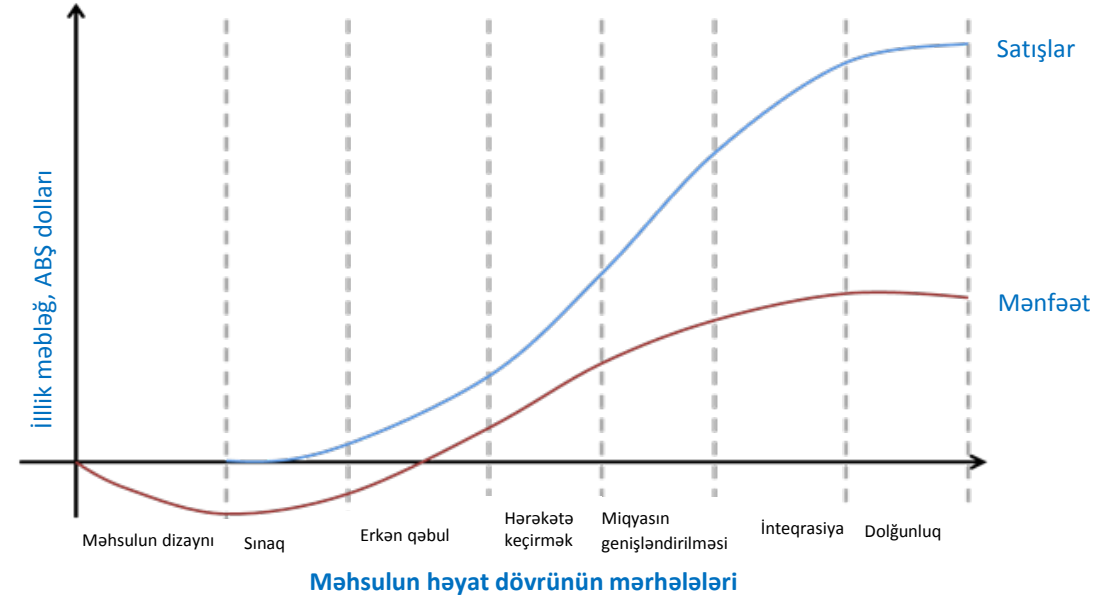
- Öhdəliyin idarə olunması
- Resurslar və heyət
- Bacarıqlar və bacarıqların artırılması
- Alətlər və metodlar
- Marketing / çarpaz satış
- Standart məhsulun quruluşu

Bazarın dayanıqlılığı

- Güclü investisiya mühiti
- Ətrafmühitlə bağlı siyasətə dəstək
- Maliyyəyə çıxış
- Həssaslıq
- Enerjinin qiymətinin təyin edilməsi

Bazarın dayanıqlılığı

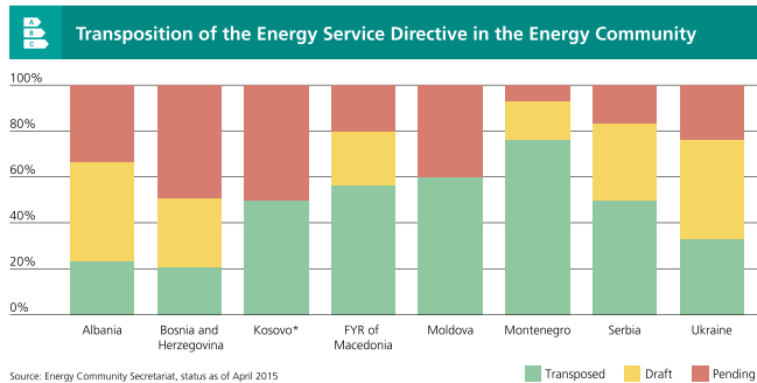
- Ticarətin inkişafı çoxillik bir prosesdir
- Rəqabət mühiti məsul üzrə innovasiyanı və diferensiallığı yönləndirir
- BMİ-nin dəstəyinin və mesajının əlaqələndirilməsi / uyğunlaşdırılması
- Tənzimləyicilərin və siyasətçilərin rolu?

Siyasətçilər üçün çətinliklər

- İnstitusional və siyasətin gücləndirilməsi (məs. binaların səmərəliliyi, Enerji Xidmət Şirkəti (ESCO))
- Maliyyə və investisiya (məs. Enerji Səmərəliliyi Fondu, yaşıl maliyyə)
- Enerji qiymətləri ilə bağlı islahat, çarpaz subsidiya mərhələsi, sosial siyasətin ayrılması
- Makroiqtisadi sabitlik, bank sektorunun konsolidasiyası, təkrar kapitallaşma
- Donor / Beynəlxalq Maliyyə İnstitutları arasında harmoniyanın və əməkdaşlıq təşviqi

Təşəkkürlər

matthew.savage@oxfordconsult.co.uk